

VOORSTEL AB

CATEGORIE: Bespreekstuk

DATUM DB VERGADERING: 2 juni 2020
DATUM AB VERGADERING : 30 juni 2020
PORTEFEUILLEHOUDER : K.H. Odink
REGISTRATIENUMMER : Z/20/033311/139977
OPSTELLER : Andrew de Graaf, telefoonnummer +3188 233 1200

ONDERWERP

Begrotingsbrief 2021-2024

VOORSTEL

1. Besluiten:
  - a. In te stemmen met uitgangspunten voor de begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024, zoals verwoord in de begrotingsbrief;
  - b. het dagelijks bestuur als richtinggevend kader mee te geven om bij het uitwerken van de begroting een ombuiging te verwerken in de lasten van € 2,0 mln. in 2021, oplopend tot € 7,6 mln. in 2024.
2. Kennis te nemen van:
  - a. de begrotingsomvang 2021-2024;
  - b. de verwachte impact van onzekerheden m.b.t. de begrotingsomvang 2021-2024;
  - c. de uitkomsten van de tarief varianten m.b.t. de belastingprofielen;eén en ander zoals verwoord in de begrotingsbrief

SAMENVATTING

De begrotingsbrief 2021-2023 heeft als basis de meerjarenraming 2020-2023. Actualisatie van de ramingen leidt tot hogere lasten en hogere baten. De begrote lasten bedragen € 129,8 mln. in het begrotingsjaar 2021. De baten uit dividenden nemen ten opzichte van 2020 met € 1,0 miljoen toe. Wij vinden dit beeld ongewenst en willen bij de uitwerking van de begroting als richtinggevend kader aanhouden om een ombuiging te verwerken in de lasten van € 2,0 mln. in 2021, oplopend tot € 7,6 mln. in 2024.

In 2020 wordt er naar verwachting € 5,6 mln. egalisereserve ingezet. Om de tariefstijging te mitigeren is het ook in 2021 mogelijk om de egalisereserves in te zetten om tariefstijgingen te beperken. De egalisereserves bieden voldoende ruimte. Bij het uitwerken van de begroting zullen wij voorstellen doen voor een evenwichtige tarief ontwikkeling.

RISICO'S

De Coronacrisis leidt tot vertraging van een deel van onze projecten. Bij een langere duur van de lock down zijn verdergaande vertragingen van projecten onvermijdelijk. De coronacrisis leidt in Nederland, dus ook voor het waterschap, tot onzekerheden en economische gevolgen. Voor het opstellen van de begroting zal dit ook consequenties hebben.

De begrotingsbrief is samengesteld op basis van reële grondslagen en aannames. Krapte in de begroting dwingt ons heldere doelen te stellen en te prioriteren. Realisatie van deze ombuigingstaakstelling is zeker geen sinecure. Dit vraagt ingrijpende keuzes, waarbij wij er niet aan ontkomen om ook onze ambities voor de toekomst bij te stellen.

Zeker ook omdat wij in onze berekening nog geen rekening hebben gehouden met de extra middelen die de ambities uit de ontwerp-watervisie gaan vragen.

TOELICHTING

De begrotingsbrief 2021-2023 heeft als basis de meerjarenraming 2020-2023. De meerjarenraming is geactualiseerd voor gepasseerde bestuurlijke besluitvorming en autonome ontwikkelingen. De gevolgen van de ontwerp-watervisie, zoals die onlangs is vastgesteld, zijn nog niet in de actualisatie meegenomen. Wel is in de begrotingsbrief een schets van de financiële gevolgen opgenomen. Deze begrotingsbrief resulteert in een toename van de begrote lasten van ons waterschap met € 1,6 miljoen in 2021 als gevolg van bestuursbesluiten en autonome ontwikkelingen. Hiertegenover staan meer baten van € 1,0 miljoen.

Het budget voor goederen en diensten laat de volgende ontwikkeling zien:

(bedrag* € 1 miljoen)	2021	2022	2023	2024
Autonoom	1,3	2,7	2,5	3,6
Bestuursbesluit	0,3	0,5	0,6	0,7

De aanhoudend lage rente leidt tot het neerwaarts bijstellen van de verwachte kapitaallasten. De herzieningen van het investeringsprogrammering leiden daarentegen tot hogere afschrijvingslasten. De flexibiliteit in onze begroting neemt af door het stijgen van de kapitaallasten. Onderstaand overzicht laat zien hoe de kapitaallasten zich sinds 2016 ontwikkelen.

(bedrag* € 1 miljoen)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Begroet	34	35,4	31,6	33	34	36,1	36,5	39	41,1
Realisatie	31,9	32,1	32,3	33	-	-	-	-	-

De lage financieringsrente verklaart de daling tot 2018 maar daarna lopen de kapitaallasten op.

De verwachte personele lasten stijgen structureel met € 0,2 mln. door bestuursbesluiten. In de meerjarenraming is al rekening gehouden met een jaarlijkse loonontwikkeling van +2,0%.

Dit leidt tot de bijgestelde raming ten opzichte van de meerjarenraming 2020-2023:

Verloopoverzicht lastenzijde	2021	2022	2023	2024
Omvang (netto) lasten * € mln.				
Vertrekstand (meerjarenraming 2020-2024)	128,4	132,8	137,7	137,7
Δ Goederen en diensten	1,7	3,3	3,1	4,4
Δ Kapitaallasten	-0,5	-0,8	-1,8	0,3
Δ Personeelslasten	0,2	0,2	0,2	1,0
Nieuwe vertrekstand (begrotingsbrief 2021)	129,8	135,5	139,2	143,4

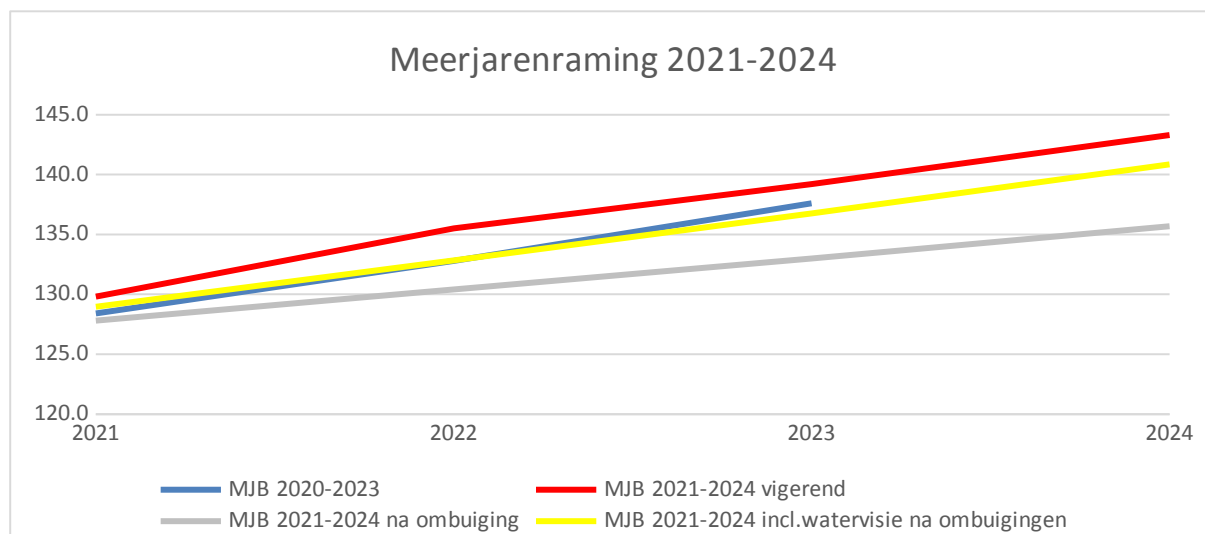
In de begrotingsbrief wordt het financiële perspectief uit de watervisie getoond in relatie tot de ontwikkeling van de lasten. De kosten van de watervisie zijn niet in bovenstaande getallen verwerkt.

Wij vinden het voorgaand geschetste financieel perspectief niet passen. Dit zal leiden tot een maatschappelijk ongewenste tariefsontwikkeling, vooral als hierbij de economische situatie sinds de coronacrisis betrokken wordt. Wij achten het wenselijk de stijging van de lasten voor inwoners te beperken tot de uitgangspunten uit het coalitieakkoord. Dit houdt in dat de begroting jaarlijks maximaal met 2% stijgt ten gevolge van de inflatie en 0,8% voor het realiseren van de ambities uit het coalitieakkoord. Dit is voor ons richtinggevend.

De lasten voor 2021 zijn in de huidige begroting geraamd op € 124,3 mln. Een stijging met 2,8% betekent een financieel kader voor 2021 van € 127,8 mln. Dit vraagt voor het jaar 2021 een

ombuigingsoperatie van € 2,0 mln, oplopend tot 7,6 mln. in 2024 om de begroting binnen het gestelde financieel kader te houden.

De volgende figuur laat de ontwikkeling van de lasten zien in het meerjarenperspectief op basis van de meerjarenraming 2020-2023; de meerjarenraming 2021-2024; de bijgestelde raming na ombuigingen; de invloed van de watervisie op de lasten.

De volgende tabel bevat de cijfers die hierboven in de grafiek zijn weergegeven.

	2021	2022	2023	2024
MJB 2020-2023	128,4	132,8	137,6	
MJB 2021-2024 vigerend	129,8	135,5	139,2	143,3
MJB 2021-2024 na ombuiging	127,8	130,4	133	135,7
ombuiging obv kader DB 2020	-2,0	-5,1	-6,2	-7,6
geraamde extra kosten				
watervisie	1,2	2,4	3,8	5,2

De volgende toelichting op de grafiek geeft u mogelijk inzicht in de geprojecteerde lijnen.

- De blauwe lijn was het uitgangspunt bij de begroting in november 2019. De lasten stijgen ten opzichte van 2020 met 5,1 mln.
- De rode lijn geeft het beeld weer zoals uitgewerkt in de begrotingsbrief en betekent een lastenstijging met € 5,5 mln.
- De grijze lijn geeft de meerjarenraming weer na het besluit om de begroting om te buigen. De lasten stijgen met 2,8%, €3,5 mln.
- De gele lijn bevat de meerjarenraming na het besluit om de begroting om te buigen, aangevuld met de extra kosten van de watervisie.

De rode lijn is het perspectief van deze begrotingsbrief en is gehanteerd bij het berekenen van de tarieven in de begrotingsbrief. Als u het voorstel van het dagelijks bestuur overneemt, is de grijze lijn van toepassing.

Onzekerheden

De Coronacrisis maakt dat het geschetst begrotingsperspectief met veel onzekerheid is omgeven. De crisis leidt tot vertraging van een deel van onze projecten. Bij een langere duur van de lock down zijn verdergaande vertragingen van projecten onvermijdelijk. Ook zal de crisis serieuze consequenties hebben voor bedrijven in ons beheergebied. Op dit moment is de impact hiervan nog niet goed in te schatten. Zeker is wel dat onze belastinginkomsten hierdoor lager zullen zijn dan begroot..

In de meerjarenraming wordt niet geanticipeerd op de te verwachten financiële effecten van beleidsaanpassingen. Autonome ontwikkelingen zijn geraamd op basis van verwachte kosten. Wij hanteren deze wijze van begroten, om de begroting niet onnodig op te hogen. Via bestuurlijke besluitvorming over individuele voorstellen stellen wij de meerjarenraming telkens bij. De coronacrisis is zoals hiervoor aangegeven een onzekere factor en leidt mogelijk tot aanpassingen. Er is in de begrotingsbrief geen rekening gehouden met een lange duur van de maatregelen.

Belastingopbrengsten

In de loop van dit jaar hopen wij meer zicht te krijgen op de economische gevolgen van de Coronacrisis voor de bedrijven in ons beheergebied. Volgens de bestendige gedragslijn presenteren wij de tarieven op basis van de vigerende begroting dus exclusief ombuigingen. Zodra er bestuurlijke keuzes zijn gemaakt over de invulling van de benodigde ombuigingen, kan er een herberekening van de tarieven worden gemaakt. De volgende tabel geeft het perspectief weer zonder voorgestelde ombuigingen.

Verdeling lasten over de taken

De begrotingsomvang stijgt van € 129,5 miljoen in 2021 naar € 142,3 miljoen in 2024. De lasten zijn als volgt verdeelt over de waterschapstaken (x € mln).

	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>
Watersysteem	81,3	84,5	87,5	88,7
Zuiveren	48,2	50,6	51,7	53,6
Totaal	129,5	135,1	139,2	142,3

Inzet egalisereserve

De hoogte van de lasten bepaalt de hoogte van de heffingen (watersysteemheffing en zuiveringsheffing). Via inzet van egalisereserves kunt u sturen op de omvang van de op te leggen heffingen. De keuze voor inzet van reserves wordt bij de begroting 2021 voorgelegd. Het verloop van de belastingbaten heeft per categorie een andere uitwerking op de hoogte van de waterschapsbelasting. De inzet van egalisereserves is mogelijk om een gelijkmatige tarief ontwikkeling vast te stellen. De omvang van de egalisereserves bedraagt na vaststelling van de jaarrekening 2019:

- Zuiveringsbeheer € 5,6 miljoen.
- Watersysteembeheer € 9,4 miljoen.

BIJLAGEN

1) Begrotingsbrief

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
ir. E. de Kruijk

de waarnemend dijkgraaf,
P.A. Zoon

